

Regionstyrelsen
Hälso- och sjukvårdsnämnden
För kännedom till fullmäktige

Granskning av införandet av Cosmic år 2023

Det finns stora risker med införandet av Cosmic. Införandet har vid flera tillfällen skjutits upp och leverantören har stora problem att leverera till regionen. Ambitionen är att Cosmic ska införas i oktober 2024, det är dock ytterst tveksamt om tidplanen håller. Det är också osäkert om Cosmic kommer att möta verksamheternas behov av ett effektivt och väl fungerande vårdinformativsystem. Vi har granskat regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämndens styrning och kontroll över arbetet med att införa Cosmic. Granskningen visar bland annat följande brister:

- Hälso- och sjukvårdsnämnden inte har haft tillräcklig kontroll över riskerna som ytterligare förseningar kan innebära för nämndens verksamheter. Av granskningen framgår att avsteg har behövt göras i förhållande till de ursprungliga planerna för Cosmic.
- Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har inte haft tillräcklig kontroll över kostnaderna för Cosmic. FVIS-programmet hade år 2023 ett underskott på -88 miljoner kronor. Prognosen för hela programperioden 2020 – 2025 är ett underskott på -96 miljoner kronor. Varken styrelsen eller nämnden har beslutat om några åtgärder för att komma till rätta med underskottet. Styrelsens och nämndens ekonomiska uppföljning av Cosmic var avgränsad till kostnaderna för FVIS. Utöver kostnaderna för FVIS finns det också kostnader för investeringar, drift och förvaltning. År 2023 uppgick drift- och förvaltningskostnaderna för Cosmic till 34 miljoner kronor varav cirka 25 miljoner avsåg betalning till Cambio för underhåll av ett system som ännu inte är i drift. Inkluderas kostnader för drift och förvaltning samt investeringar blir den totala kostnaden för Cosmic betydligt högre än kostnaden för FVIS. Revisionskontoret har gjort en sammanställning som visar att regionens kostnader för Cosmic kommer att uppgå till cirka 1,1 miljarder kronor fram till år 2030.
- Regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden har inte gjort några riskanalyser över hur ytterligare förseningar av införandet av Cosmic, den ekonomiska utvecklingen och omvärldsfaktorer kan påverka regionens kostnader för Cosmic.
- Regionstyrelsen har inte haft tillräcklig kontroll över regionernas samarbete i Sussa. I Sussa samverkar nio regioner i arbetet med Cosmic. Regionernas samverkan är inte formaliserad i form av exempelvis ett kommunalförbund eller kommunalt bolag. Samverkan i Sussa regleras i stället med hjälp av en överenskommelse på tjänstepersonsnivå. Denna formalisering är inte tillräcklig.
- Det är en oreda i regionens diarieföring av handlingar om Cosmic och Sussa. En stor del av handlingarna som är diarieförda är dessutom markerade med sekretess. Detta försvårar insynen i arbetet med Cosmic.

Revisorerna lämnar denna skrivelse och underliggande rapport (nr 16/2023) till regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden för yttrande. I en bilaga lämnar revisorerna sina rekommendationer. Revisorerna har enhälligt ställt sig bakom lämnade slutsatser och rekommendationer. Yttrande med uppgifter om verkställda och planerade åtgärder ska lämnas till revisionskontoret senast den 2 oktober 2024.

För regionens revisorer

Edward Riedl
Ordförande

Bert Öhlund
Vice ordförande

Revisorernas rekommendationer

Vi rekommenderar regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Säkerställa en tillräcklig ekonomistyrning av införandet av Cosmic och kontroll över kostnader för FVIS samt driften och förvaltningen av Cosmic.
- Säkerställa att allmänna handlingar som rör Sussa och Cosmic hanteras enligt offentlighets- och sekretesslagen och regionens egna regler.
- Säkerställa att beslut hanteras enligt kommunallagen samt delegations- och vidaredelegationsordningar.

Vi rekommenderar regionstyrelsen att:

- Säkerställa en tillräcklig insyn och kontroll över verksamheten i Sussa.

Vi rekommenderar hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Informera sig om riskerna med införandet av Cosmic och följ utvecklingen under år 2024. Nämnden behöver agera för att säkerställa att vårdverksamheterna vid införandet får ett fungerande och patientsäkert vårdinformationssystem.

Instruktioner för yttrande

Det ska vara enkelt att utläsa vilka åtgärder som regionstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden vidtagit eller planerar att vidta. Tänk därför på detta när ni svarar:

- lämna ett svar för varje rekommendation som revisorerna lämnat. Det ska finnas en tydlig koppling mellan rekommendationerna och de åtgärder som vidtagits eller planeras vidtas.
- Svara så konkret som möjligt. Ange gärna hur åtgärderna ska genomföras, vem som ska genomföra dem och när.
- Om styrelsen eller nämnden inte tänker vidta några åtgärder, motivera varför.
- Om styrelsen eller nämnden inte kan svara på utsatt tid, kontakta undertecknad.

Vid frågor kontakta

Malin Hedlund
Revisionskontoret
090-785 73 70
Malin.k.hedlund@regionvasterbotten.se